

ChristenUnie

www.roermond.christenunie.nl

Gemeenteraadsverkiezingen 2010

Verkiezingsprogramma Roermond

A large blue square with a pattern of smaller, lighter blue squares. The text 'STABIEL BETROKKEN CHRISTENUNIE' is written in white, bold, uppercase letters in the center of the square.

**STABIEL
BETROKKEN
CHRISTENUNIE**

Inhoudsopgave

Ten geleide	3
1. Roermond sociaal.....	4
2. Roermond duurzaam	12
3. Roermond ondernemend	17
4. Speerpunten CU Roermond	20
5. Kandidatenlijst	22

Ten geleide

De gemeenteraadsverkiezingen zijn in aantocht! Op woensdag 3 maart 2010 is het weer zover. Als inwoner van de gemeente Roermond heeft u het op die dag voor het zeggen. Welke koers moet de gemeente Roermond varen in de periode 2010 tot 2014? Daaraan kunt u bij de gemeenteraadsverkiezingen richting geven. In dit verkiezingsprogramma leggen we uit wat ChristenUnie (CU) Roermond met uw stem hoopt te gaan doen. Zowel binnen de gemeenteraad als in de Roermondse samenleving. Ons verkiezingsprogramma is gestructureerd rondom een drietal speerpunten: aandacht voor de sociaal zwakkeren, duurzaamheid en begunstigen van een goed ondernemersklimaat. Bij ieder thema schetsen we eerst de achtergrond, enkele belangrijke trends en ontwikkelingen en vervolgens geven we daarop de visie van CU Roermond weer. Ten slotte presenteren we een uitwerking voor de Roermondse situatie.

Als CU Roermond willen we er zijn voor iedereen. Juist in moeilijke tijden willen wij als christelijk-sociale partij de handen uit de mouwen steken en ons inzetten voor u en voor onze gemeente. Dat doen we vanuit onze persoonlijke betrokkenheid bij onze samenleving en vanuit onze christelijke overtuiging.

CU Roermond heeft oog voor mensen, hun welbevinden en hun relaties. Niemand leeft voor zichzelf en niemand mag aan zijn eigen lot worden overgelaten. We geloven dat mensen tot bloei komen als ze zich voor elkaar verantwoordelijk voelen en zorg dragen voor elkaar. We zetten ons daarom in om onmenselijke situaties van verslaving, armoede en eenzaamheid tegen te gaan en te voorkomen. CU Roermond wil alles doen wat in haar vermogen ligt om mensen tot hun recht te laten komen. Dat kunnen we niet alleen.

Als inwoners van onze gemeente zijn we geen losse eenheden die met de rug naar elkaar toe staan. We zijn als mensen en samenlevingsverbanden op elkaar aangewezen. Wij willen daarom ruim baan geven aan die gemeenschappen waarin zorg en verantwoordelijkheid opbloeien. Gezinnen, scholen, kerken, bedrijven – ook bedrijven hebben een verantwoordelijkheid voor de samenleving; denk aan 'maatschappelijk verantwoord ondernemen' – en organisaties van burgers (sportclubs, verenigingen e.d.) vormen de basis van de samenleving. Daarin wil CU Roermond investeren.

Religieuze en culturele verschillen kunnen in de praktijk lastig zijn, maar als we elkaar de ruimte geven en elkaar respecteren, dan kan diversiteit de gemeenschap versterken. Wij willen ons inzetten voor de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging en voor het bijzonder onderwijs.

Wij willen ons inzetten voor duurzame economische ontwikkeling. Goede zorg voor de schepping en dus voor mens, natuur, landschap en milieu heeft onze grote aandacht en betrokkenheid.

Het is een belangrijke taak van de gemeente om criminaliteit en overlast tegen te gaan. Met elkaar kunnen we iets doen tegen hufferigheid op straat en vervuiling van onze leefomgeving.

Echter, de overheid heeft niet alles in de hand. De politiek kan niet alles oplossen. We hebben elkaar nodig. Samen kunnen we iets moois van onze gemeente maken. Van onze kant zullen we daar alles aan doen wat in ons vermogen ligt.

Als christenen in de politiek beseffen we ook dat de bloei van onze gemeente afhangt van de zegen van God. We zien uit naar de komende vier jaar en rekenen op uw steun!

Roermond, december 2009
Ferdinand Fahner, lijsttrekker CU Roermond

1. Roermond sociaal

Burgers zijn er in vele 'soorten en maten'. Van jong tot oud. Van deelnemer aan een sportactiviteit tot bezoeker aan een monument. Van kind die de basisschool bezoekt tot oudere die gebruik maakt van huishoudelijke hulp.

CU Roermond zal zich vooral inzetten voor gemeentelijke voorzieningen die noodzakelijk zijn voor de kwetsbaren in onze samenleving en hen hiermee een goede en herkenbare plaats in de maatschappij geven.

CU Roermond wil zich ook sterk maken voor herkenbare en toegankelijke instellingen en voorzieningen voor de burger en dus kritisch kijken naar schaalvergrotingen. Over de toenemende bureaucratisering maakt CU Roermond zich zorgen.

De samenleving is er naar de mening van CU Roermond mee gebaat dat er aandacht is voor het publieke, voor het gezamenlijke, voor wat ons bindt. Wij willen vanuit de Bijbelse opdracht graag meewerken aan een *samenleving* waarin we 'omzien naar elkaar'. We vatten dit samen met de term 'bloeiende samenleving'.

CU Roermond is van mening dat er in een 'samenleving met samenhang' geïnvesteerd moet worden. De Wet Maatschappelijke Ondersteuning biedt naar onze mening mogelijkheden om aan die in de samenleving noodzakelijke 'sociale cohesie' met elkaar te werken.

Het verenigingsleven, buurtwerk, jongerenwerk e.d. moet gestimuleerd worden. Belangrijke samenbindende voorzieningen als kinderboerderijen, volkstuinen en buurtwinkels moeten beschermd worden.

Voor bloei zijn zowel fundamentele vrijheden (vrijheid van godsdienst, meningsuiting, vereniging en onderwijs), als ook gedeelde waarden en normen nodig. Geen vrijheid zonder verbondenheid. Geen vrijheid van godsdienst en vereniging zonder een fundamentele erkenning van de democratische rechtsstaat. Geen vrijheid van meningsuiting zonder wederzijdse erkenning van menselijke waardigheid. Geen vrijheid van onderwijs zonder kwaliteitseisen.

Tot slot is ook belangrijk om processen van isolatie, polarisatie en radicalisering tegen te gaan door het (weer opnieuw) erbij betrekken van mensen die dreigen af te glijden of zich af te keren van de Nederlandse samenleving en democratische rechtsorde. Daarbij dient vooral gedacht te worden aan scholing, stages en werk. Dit is primair een zaak van het lokale bestuur, van preventie, signalering en interventie. Dat moet gebeuren samen met professionals als wijkagenten, jeugdwerkers en leraren en ingebed in het lokale beleid op het terrein van veiligheid, integratie, werk, jeugd e.d.

CU Roermond herkent zich in het manifest van het Maatschappelijk Platform Roermond van 29 september 2009, waarbij uitdrukkelijk aandacht wordt gevraagd voor die burgers van Roermond die een steuntje in de rug nodig hebben. Een aantal van onderstaande programmapunten zijn door dit manifest geïnspireerd.

Bij het thema 'bloeiende samenleving' onderscheiden we een viertal aandachtsvelden: A) jeugd, gezin, onderwijs, sport en cultuur; B) zorg, welzijn en sociale zaken, C) sociale samenhang en D) kunst en cultuur.

A) JEUGD, GEZIN, ONDERWIJS EN SPORT

Trends en ontwikkelingen

Het gezin is de hoeksteen van de samenleving, maar het gezin staat er de laatste jaren in toenemende mate alleen voor. Er zijn gaten ontstaan in de pedagogische infrastructuur: familie, buurt, kerk en andere elementen van de traditionele leefomgeving spelen een steeds kleiner wordende rol en zijn niet langer vanzelfsprekende opvoedingspartners van de ouders.

De visie van CU Roermond

Het gezin is de basis van kinderen, ouders zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen. Maar niet alleen het gezin moet een gezonde basis zijn, ook de directe omgeving waarin kinderen opgroeien en gezinnen functioneren: het sociale netwerk. CU Roermond wil zich inzetten voor het versterken van de kringen rond gezinnen. We vinden relaties belangrijk, relaties waarin waarden en normen worden uitgewisseld.

De Centra voor Jeugd en Gezin gaan ouders en kinderen ondersteunen bij het opvoeden en opgroeien. Door de komst van Centra voor Jeugd en Gezin heeft de gemeente een belangrijk middel in huis om werk te maken van preventie en om de zorglijnen kort te houden en adequaat op te treden bij ontsporingen tijdens de opvoeding van de jeugd.

Door een rijk aanbod van opleiding, cultuur en sport kunnen jongeren de vaardigheden en de kennis opdoen die zij nodig hebben in de maatschappij en op de arbeidsmarkt. Scholen moeten alle ruimte krijgen om zich te kunnen richten op hun kerntaak: het geven van goed onderwijs. De opvoedingsverantwoordelijkheid ligt bij de ouders en mag niet worden uitbesteed aan de school of aan andere instellingen rond het kind. Het is belangrijk dat kinderen onderwijs aangeboden krijgen op hun niveau en dat ze een diploma kunnen halen. Het onderwijs dient alle wettelijke mogelijkheden te benutten om spijbelen en schooluitval tegen te gaan. Ouders (en vooral ook de jongeren) moeten ervan doordrongen worden dat schooluitval veel minder kansen in de samenleving biedt door het ontbreken van startkwalificaties. Lokale samenwerking tussen onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven moet resulteren in een betere aansluiting op de arbeidsmarkt.

Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) is vooral voor achterstandskinderen van groot belang. Een goede aansluiting van dit taalonderwijs met het vroegschoolse onderwijs (groep 1 en 2 van het primair onderwijs) is van belang. Goede afspraken hierover met het onderwijs zijn belangrijk. Verder kan een gemeente actief de 'doelgroepkinderen' voor dit VVE beleid opzoeken. Dat kan op consultatiebureaus (actief stimuleringsbeleid om ouders aan te moedigen hun kind naar een peuterspeelzaal of kinderopvang te brengen die VVE aanbiedt), maar ook door afspraken met de kinderopvangaanbieders te maken om VVE daar aan te bieden als er kinderen aanwezig zijn die dit nodig hebben. Het Rijk stelt hiervoor geld ter beschikking aan gemeenten.

De problematiek van alcohol- en drugsgebruik, vernielingen en overlast vraagt een integrale aanpak vanuit zorg en repressie. CU Roermond ziet jongeren graag gezond opgroeien en zal daarom initiatieven die gezond gedrag stimuleren steunen. Gok-, game- en drankverslaving bij jongeren willen we tegengaan. Eenzaamheid onder jongeren is één van de oorzaken van de vlucht naar verslaving. CU Roermond wil deze vereenzaming aanpakken door het verstevigen van het netwerk rond jongeren.

Jongeren hebben ruimte nodig. Het is van belang dat de gemeente ze die ruimte biedt en daarbij voorzieningen voor de jeugd realiseert. De woonomgeving moet voor jongeren een positieve uitstraling hebben. We pleiten voor gezinsvriendelijke veilige wijken, waar ruimte is om te spelen en te sporten en om elkaar te ontmoeten.

CU Roermond wil dat in de zorgketen de regierol op het inzetten van interventies van verschillende instanties bij de wethouder komt te liggen. Het jeugdbeleid vraagt om visionaire, inhoudelijk regie en niet alleen stroomlijnen van processen. Vooral de beleidsterreinen onderwijs, veiligheid en volksgezondheid en zorg zullen onderling afgestemd moeten worden om het jeugdbeleid tot een succes te laten zijn.

Een schoolgebouw vervult een spilfunctie in een wijk of gemeenschap. Allereerst voor kinderen om er onderwijs te volgen en/of naschoolse opvang en dergelijke. Dat brengt ouders bij elkaar in het

gebouw. Daarnaast kan het gebouw voor andere doeleinden worden gebruikt door wijkbewoners. Deze brede buurtscholen zijn aldus gericht op het bouwen van een netwerk om de (sociaal-economische) problemen van gezinnen aan te pakken. In een stimulerende en coördinerende rol zal de gemeente de verdere ontwikkeling van de brede buurtscholen kunnen ondersteunen. Een brede school (inclusief de directe omgeving) is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente, school, ouders en andere (welzijns)organisaties (ook sportverenigingen). Dat vergt een goede coördinatie en investering in goede relaties.

Sport speelt in onze huidige samenleving een belangrijke rol. CU Roermond vindt sporten belangrijk. Sport heeft een gunstige invloed op de gezondheid. Daarnaast liggen op het terrein van sport kansen om burgers met elkaar in aanraking te brengen, waardoor gemeenschapszin wordt bevorderd. Daar kunnen mensen leren samen te werken en respect voor elkaar te hebben. Daar kunnen ze vrijwilligerswerk doen. De gemeente dient vooral aandacht te hebben voor sportverenigingen (teamsporten), vanwege de meerwaarde van het 'samen doen'. De gemeente zal de sportclubs helpen een visie te vormen op hun samenbindende rol in de samenleving. De gemeente kan ook de verenigingen ondersteunen bij het aangaan van relaties die nodig zijn om een levendige, levensvatbare club te blijven. De gemeente is zo vooral een bruggebouwer en regisseur. CU Roermond ziet voor de gemeente dus vooral een faciliterende rol weggelegd.

Concrete uitwerking

- De school is verantwoordelijk voor de zorg rondom de leerlingen, de gemeente zorgt voor de omgeving van de school (leefbaarheid en veiligheid). Samen betrekken ze de ouders erbij. De ouders blijven eindverantwoordelijk voor hun kinderen. De school hoort een veilige omgeving te zijn waar kinderen zich thuis voelen en waar ze zich kunnen ontwikkelen naar volwassenheid.
- Het bredeschoolconcept heeft gebouwen nodig om te kunnen worden gerealiseerd. CU Roermond staat achter dit concept, maar wil tegelijkertijd wel een waarborg ingebouwd hebben voor de identiteit van bijzondere scholen.
- Ook pleiten wij voor een goede peuterspeelzaalvoorziening in alle wijken. Deze moet voor alle ouders betaalbaar zijn. CU Roermond zet in op gelijke en evenwichtige bekostiging en facilitering van kinderopvang en peuterspeelzaalvoorzieningen op een wijze die vergelijkbaar is met het (primaire) onderwijs. Hierbij kan gedacht worden aan het gebruiken van bonnen (vouchers).
- Juist met betrekking tot buitenschoolse opvang moeten er voldoende faciliteiten zijn. Met het oog op geplande nieuwbouw moet tijdig worden geïnvesteerd in deze huisvesting. Zo moet er ruimte zijn om schoolmaatschappelijk werk aan te bieden en andere brede activiteiten in de scholen in onze gemeente na schooltijd. Hoewel de na- en tussenschoolse opvang allereerst de verantwoordelijkheid is van de ouders, kunnen zij deze verantwoordelijkheid in overleg met school, (sport)verenigingen, (welzijns-)organisaties en gemeente vorm geven.
- CU Roermond is een groot voorstander van creatieve combinaties zoals het onderbrengen van een peuterspeelzaal en/of kinderopvang in een bejaardentehuis. Dan leren peuters met ouderen omgaan en hebben de ouderen meer contacten en gezelligheid.
- De kansen die de school biedt om de achterstand van groepen leerlingen in het basisonderwijs te verminderen, moeten worden benut. CU Roermond is vóór een experiment waarbij op een basisschool 30% van de leerlingen komt uit gezinnen met een laag inkomen en/of een lage opleiding en deel gaat uitmaken van groepen met kinderen uit de middenklasse.
- Bestrijding van jeugdwerkloosheid moet hoog op de prioriteitenlijst staan. Werklozen worden geprikkeld om zelf nuttig werk aan te dragen en in staat gesteld om dit uit te voeren tegen het voor hen geldende minimumloon.
- Realiseer in het kader van de nieuwe wet WIJ (Wet Investeren in Jongeren) en in samenhang met de WAJONG (Uitkering voor Jong gehandicapten) adequate leerwerkplekken.
- Misbruik van alcohol moet harder worden aangepakt. CU Roermond is er een voorstander van om alcoholgebruik onder jongeren bespreekbaar te maken en onder de aandacht te brengen. Een mogelijkheid zou kunnen zijn om de schoolkinderen van groep 7 die verkeersexamen doen, op dat moment specifieke voorlichting te geven over alcohol en de gevaren van alcohol. Een andere mogelijkheid is de jongeren die 14 worden en allemaal een gratis ID kaart krijgen, voorlichting te geven over de gevaren van alcohol gebruik door bijvoorbeeld een voor deze doelgroep aansprekende folder te ontwikkelen en deze bij de ID-kaart uit te reiken.
- CU Roermond bepleit een experiment met het pas gestarte wijkplatform Donderberg om, als aanvulling op haar activiteiten, jongerenwerk vanuit de invalshoek zorg uit te voeren. Het

Maatschappelijke Platform Roermond moet worden uitgenodigd om hieraan een bijdrage te geven.

- CU Roermond stimuleert het zo spoedig mogelijk opzetten van een Centrum voor Jeugd en Gezin.
- Een streng maar rechtvaardig, eenduidig (subsidie)beleid binnen de gemeente Roermond op het gebied van: welzijn (club- en buurthuiswerk en maatschappelijk werk), integratie, jeugdzorg, veiligheid en sport in relatie tot de onderwijsinfrastructuur in samenhang met buurtcentra, peuterspeelzalen.
- Samenwerking tussen sportclubs van verschillende sporten, om zo een afwisselend aanbod te creëren en de faciliteiten beter te benutten.

B) ZORG, WELZIJN EN SOCIALE ZAKEN

Trends en ontwikkelingen

Binnen de zorg merken we de gevolgen van het 'marktdenken'. Deze zijn lang niet altijd positief. Ontwikkelingen als gevolg van het groeiend aantal ouderen ('verzilvering') zullen ook de komende jaren actueel zijn.

Ook de gevolgen van ongezonde levensstijlen en verslavingen zullen merkbaar zijn.

Op dit moment verkeert de wereld in een economische crisis. Een toenemende werkloosheid, het voorkomen dat een jonge generatie 'verloren' gaat en om gaan met een ruime arbeidsmarkt zijn uitdagingen waarmee de sector 'sociale zaken' te maken krijgt.

Daarnaast hebben we te maken met een groei in het aantal sociale regelingen waardoor de toegankelijkheid er voor de burger niet eenvoudiger op wordt. Ook de grotere vraag naar vrijwilligers en de toename van de alleenstaanden stelt ons de komende jaren voor de nodige uitdagingen.

De visie van CU Roermond

De CU Roermond vindt dat de publieke orde bezield moet worden door een dieper inzicht en hoger ideaal dan welvaart of veiligheid alleen. Er moet een herwaarderen plaatsvinden van de bijbelse normen en waarden zoals compassie en solidariteit in de lokale politiek. De CU Roermond wil ook meedoen in de strijd voor gerechtigheid. Deze uit zich in het opkomen voor de zwakke in de samenleving.

Bij het inzetten van het marktmechanisme moet steeds de positie en het belang van de zorgvrager centraal staan. Deze aandacht dient er ook te zijn wanneer schaalvergroting van instellingen wordt overwogen.

CU Roermond zal zich steeds weer sterk maken voor de positie van chronisch zieken.

De overheid dient een nadrukkelijke rol te blijven vervullen waar het gaat om zorg voor onze burgers en inkomensondersteunende maatregelen voor mensen die niet kunnen werken. Juist onze werklozen en armen moeten kunnen rekenen op onze solidariteit. Overheid, maatschappelijk middenveld en individuele burgers moeten daarbij hun verantwoordelijkheid kennen en waarmaken. De gemeente kan hieraan een bijdrage leveren door een ruimhartig vrijstellingsbeleid van gemeentelijke belastingen voor minima. Ook stelt het gemeentebestuur zich terughoudend op m.b.t. verhogen van de lastendruk voor de inwoners.

Van groot belang is dat er een actief en uitnodigend beleid is waardoor mensen via een werksituatie aan de slag kunnen. Zoveel mogelijk moet geprobeerd worden dat iedereen mee doet. Maar ook daar geldt weer dat wanneer dat niet mogelijk is de overheid er voor zorgt dat er in de sfeer van financiële vergoeding een goed, bekend en toegankelijk vangnet is.

Toch wil CU Roermond hier niet een berustende houding innemen. Zo veel mogelijk moeten belemmeringen om een actieve bijdrage in onze samenleving te vervullen weggenomen worden. Kwetsbare burgers moeten in staat gesteld worden hun eigen levenspatroon vorm te geven. Na de invoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning is nog duidelijker geworden dat een sterk georganiseerd vrijwilligerswerk noodzakelijk is.

Kwetsbaar zijn tenslotte ook de burgers die als gevolg van hun verslaving aan de onderkant van onze samenleving terecht dreigen te komen of zijn gekomen. Op dit onderdeel mogen we geen berustende houding innemen. We moeten voor een goede opvang zorgen en nog veel meer investeren in preventie om verslavingsproblematiek zoveel mogelijk te voorkomen.

CU Roermond ziet het gezin als hoeksteen van de samenleving. Daarnaast moeten we ook aandacht hebben voor de sterk groeiende groep alleenstaanden. Hiertoe behoren ook de ouderen. Eenzaamheid is bij deze groep een steeds groter wordend probleem.

Concrete uitwerking

CU Roermond pleit daarom voor:

- CU Roermond pleit voor een centraal front-office van het WMO-loket en een aanspreekpunt die de wijk ingaat om zo contacten te onderhouden met de WMOgebruikers.
- CU Roermond is een sterk voorstander van het betrekken van kerken en verenigingen bij de uitvoering van de WMO. De gemeente moet hierin een actieve, faciliterende rol spelen.
- CU Roermond zet zich in voor een goed sociaal beleid waar de zwakkeren in de samenleving ook financieel ondersteund worden. Hierbij zien wij werk als de beste weg uit armoede of sociaal isolement. Mensen in bijzondere omstandigheden, met lage inkomens, moeten gebruik kunnen maken van bijzondere bijstand. Als zij kosten moeten maken, die zij zelf niet kunnen opbrengen, behoort de gemeente een bijdrage in deze kosten te geven. De norm dient tenminste 115% te zijn. Wij zijn dan ook ingenomen met de verhoging van 110 naar 120% die de gemeente Roermond in 2009 in de nieuwe beleidsregel heeft geregeld en staan voor handhaving van dit niveau. Deze mogelijkheid voor bijzondere bijstand wordt op diverse manieren door de gemeente actief onder de aandacht van de burgers gebracht.
- CU Roermond wil dat de gemeente een steunpunt inricht voor mantelzorgers en vrijwilligerswerk. Tevens pleiten we ervoor dat de gemeente subsidie geeft voor trainingen en werving van vrijwilligers.
- Er is, als het aan CU Roermond ligt, geen sollicitatieplicht voor alleenstaande ouders met jonge kinderen. Wel dient er een goede begeleiding te zijn bij de voorbereiding naar herintreding.
- Hulp aan de groeiende groep huishoudens die op of onder het sociale minimum leven. In samenwerking met kerken en maatschappelijke organisaties is er schuldhulpverlening en toeslagen worden, zo ruim als de wet dat toestaat, toegepast.
- Het bestaan van een voedsel- en kledingbank is op zichzelf een trieste illustratie van het gebrek aan onderlinge zorg in onze individualistische maatschappij, maar CU Roermond pleit wel voor een structurele subsidie aan deze banken bijvoorbeeld in de vorm van het beschikbaar stellen van ruimte, omdat ze voor veel daklozen, gezinnen en alleenstaanden een voorwaarde zijn geworden om te overleven. Voor daklozen moet er voldoende opvangmogelijkheid zijn. Daklozen, veelal drugs- en alcoholverslaafden, dienen overigens intensief begeleid te worden om terugkeer naar de maatschappij mogelijk te maken.
- CU Roermond staat voor een voortvarend inburgerings- en integratiebeleid voor allochtonen, zowel 'import-bruiden en -bruidegommen' als door de gemeente opgenomen erkende vluchtelingen. Veel vluchtelingen raken in geestelijke en psychische nood doordat het traject van de inburgering te langdradig en te stroperig is. Hier kunnen ook maatschappelijke organisaties en kerken goed bij betrokken worden.
- De WMO geeft de gemeente een grote rol in het betrekken van de burger als vrijwilliger. CU Roermond pleit voor een sterk beleid van de gemeente om burgers te stimuleren en mogelijk te maken om met elkaar hun verantwoordelijkheid te nemen. Zodat iedere burger, of hij of zij nu hulp nodig heeft of hulp kan bieden, aan de samenleving kan deelnemen. Het bestrijden van eenzaamheid is voor ons nummer één. In het verlengde hiervan wil CU Roermond een goed sociaal beleid waar de zwakkeren in de samenleving ondersteund worden. Ook voor deze burgers is het belangrijk om te kunnen deelnemen aan de maatschappij. Daarom zal CU Roermond beleid om deze burgers door (vrijwilligers)werk en lidmaatschap van (sport)verenigingen en dergelijke te faciliteren en stimuleren van harte ondersteunen.
- Er komt een WMO-fonds waarmee samenwerking tussen informele en professionele hulp wordt gestimuleerd. Op individueel niveau staan armoedebestrijding en sociale activering via werk voorop, waar dat onmogelijk is kiezen we voor een ruimhartig beleid.

C) HUISVESTING, VEILIGHEID EN SOCIALE SAMENHANG

Trends en ontwikkelingen

Zowel in steden als op het platteland staat de sociale samenhang onder druk. Op het platteland spelen vooral factoren als bevolkingskrimp, vergrijzing en de vicieuze cirkel van afnemende koopkrachtbinding en afnemend voorzieningenaanbod. In de steden spelen vooral de toenemende

pluriformiteit en het uit elkaar groeien van bevolkingsgroepen. In algemene zin vragen de toename van het aantal éénpersoonshuishoudens en meer eenzaamheid om politieke aandacht. Het in gang gezette proces van individualisering heeft de noodzakelijke sociale cohesie in een samenleving onder druk gezet. Voeg daarbij ontwikkelingen zoals tolerantievermindering, afname van sociale verantwoordelijkheid en betrokkenheid, dan is duidelijk waaraan ook de lokale overheid de komende jaren aandacht moet besteden.

De visie van CU Roermond

Bewogenheid is een belangrijke drijfveer om als overheid te investeren in onze samenleving. De Bijbel geeft praktische invulling aan die bewogenheid. Omzien naar onze naaste blijft echter een belangrijk speerpunt als het gaat om het samenleven in stad, dorp, wijk of buurt.

In wijken en kleine kernen is de sociale cohesie een zeer belangrijk aspect voor de leefbaarheid in die kernen.

CU Roermond is van mening dat het gemeentebestuur invulling moet geven aan een duurzame samenleving. Teveel wordt een standpunt van een groepering verheven tot een tegenstelling die er naar onze mening niet moet zijn. Zonder onze eigen principes geweld aan te doen, moeten we respect opbrengen voor de ander.

We willen als politieke partij geen inbreuk maken op het persoonlijke leven van de burger. Wij vinden het wel belangrijk dat verschillende groepen met elkaar in gesprek komen. Sociale cohesie ontstaat voor ons pas als er sprake is van: samenwerking tussen inwoners van een dorp of wijk, onderlinge solidariteit ervaren wordt en er sprake is van betrokkenheid op elkaar. Wij zijn van mening dat verenigingen en kerken al een belangrijke bijdrage aan sociale cohesie leveren. De Wet Maatschappelijke Ondersteuning willen we als (één van de) instrumenten hier voor gebruiken. CU Roermond constateert dat de meeste burgers gelukkig goed in staat zijn hun eigen 'levenspad' vorm te geven. Wij willen er vooral zijn voor die burgers die dat niet kunnen. Het gemeentelijk beleid moet er op gericht zijn op zoek te gaan naar kwetsbare medeburgers.

Sociale samenhang is wat CU Roermond betreft een uitgangspunt bij bestemmingsplannen, bij herstructureringen van straten, buurten en wijken, bij uit- en inbreidingsplannen. Wonen, zorg en welzijn nodigen uit tot integraal beleid. Dat moet tot uiting komen bij de plannen voor nieuwbouw binnen de gemeente Roermond. Hierbij moet voldoende woningaanbod zijn voor starters op de woningmarkt. Vaak zijn dat jongeren. We willen jonge werknemers graag behouden voor de plaatselijke werkgelegenheid. Door een combinatie te maken van verschillende typen woningen, zorginstellingen en kleinschalige voorzieningen wordt de sociale cohesie bevorderd, kunnen ouderen langer op zichzelf blijven wonen en verbetert de kwaliteit van de buurt. Bovendien wordt vereenzaming van zowel oudere als jonge mensen tegen gegaan. Levensloopbestendigheid van woningen c.q. wijken is een belangrijk criterium.

De verhoudingen tussen huren en kopen, tussen starters en doorstromers, tussen jongeren en ouderen, tussen allochtonen en autochtonen is een aandachtspunt. Er zijn nu in verhouding teveel dure koopwoningen. Dat moet anders en beter aansluiten op de woningbehoefte. Bijvoorbeeld door kleine koopwoningen te bouwen voor starters, maar vooral door meer te bouwen in de sociale sector. Dat laatste levert de gemeente minder inkomsten op en kost in die zin dus geld. CU Roermond is bereid de consequentie daarvan te nemen.

Contact tussen mensen op wijk- of buurtniveau is geen doel op zich, maar een middel om samen te werken aan een wijk of buurt die schoon, heel en veilig is. Bovendien moet de openbare ruimte in de wijk of buurt zoveel mogelijk ingericht worden naar de wensen van de bewoners. CU Roermond wil burgers daarom mee laten beslissen over de herinrichting van hun wijk of buurt. Een goed voorbeeld is de aanleg of het onderhoud van openbaar groen, speelplaatsjes, wegen en dergelijke. Juist daar waar het om uw leefomgeving gaat pleiten wij ervoor dat uw wensen worden meegenomen voordat de gemeente haar plannen gaat uitwerken. Daarbij komt dat we zoveel mogelijk werkzaamheden integraal uitvoeren. Wanneer we in uw straat het riool vervangen, kijken we ook meteen naar het groen in de buurt, parkeergelegenheid en de staat van het wegdek. Dat betekent dat u binnen de kaders van de gemeenteraad direct de mogelijkheid krijgt om mee te praten over de locatie van nieuwe speeltoestellen en de bomen of struiken die het beeld in uw buurt bepalen. Een correctief referendum past overigens niet in onze visie: de gemeenteraad is en blijft het orgaan dat in laatste instantie de verantwoordelijkheid heeft om voorstellen goed te keuren of af te wijzen. Ook blijft de gemeenteraad het orgaan dat de beslissing neemt over de verdeling van geld tussen de verschillende thema's, zoals zorg, welzijn, groen en recreatie. Maar hoe we het geld binnen die kaders besteden is wat ons betreft uw keuze: in lijn met het bovenstaande pleit CU Roermond voor

het invoeren van wijk- en buurtbudgetten. Geld dat besteed kan worden als u daarvoor met een goed voorstel komt. Wijk- en buurtcoördinatoren hebben hierin een belangrijke rol. Zij zijn door hun positie in staat om uw wensen te verbinden met de mogelijkheden die de gemeente heeft.

Concrete uitwerking

- CU Roermond is voor wijkgericht en sociaal beleid. Door middel van wijk- en buurtbudgetten kunt u meepraten over uw leefomgeving. Deze kunnen ook worden aangewend voor het versterken van het onderling contact door buurtactiviteiten.
- De politie is zichtbaar aanwezig in de wijken. Burgers worden gestimuleerd 'oog en oor' van de politie te zijn.
- CU Roermond vindt dat er voldoende capaciteit moet komen om alle mensen die moeten of willen inburgeren binnen vier jaar een cursus aan te bieden. Voor erkende vluchtelingen is deze termijn wat ons betreft minder dan 6 maanden. Vraag van hen geen €270,-, maar een veel lager bedrag. Vervolgens is het nodig de circa 1600 mensen, die de inburgeringscursus hebben gevolgd, een vervolgtraject aan te bieden. Service Gilde doet daar al veel aan, maar de gemeente moet deze aanpak meer stimuleren.
- De afgelopen jaren zijn bij wijkvernieuwingsprojecten veel woningen in de sociale huursector gesloopt, waarvoor juist koopwoningen zijn teruggekomen. De CU Roermond bepleit een evenwichtiger aanbod van woningen, voor starters, alleenstaanden, sociaal zwakkeren etcetera en houdt daarom vast aan de norm van 30% voor sociale woningbouw. De infrastructuur en voorzieningen dienen hierop afgestemd te worden. Met name woningbouwverenigingen dienen hierin hun verantwoordelijkheid te nemen.
- CU Roermond bepleit het opstellen van een woonvisie, waarbij aandacht is voor duurzaam bouwen en levensloopbestendigheid van woningen en wijken. Dit houdt in dat mensen hun hele leven in hetzelfde huis of minstens dezelfde wijk kunnen blijven wonen, ongeacht hun omstandigheden (echtpaar, gezin, ouderen, zorgbehoevend etc.). CU Roermond staat voor voldoende aanbod van woningen met de benodigde voorzieningen, welke op een goede manier over de kernen en wijken zijn verdeeld. De gemeente biedt mogelijkheden om starters indien nodig te ondersteunen bij het kopen van een woning, bijvoorbeeld door het verstrekken van startersleningen.
- Burgers kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de (inbraak)beveiliging van hun woningen. De positieve effecten van het project 'keurmerk veilig wonen' dienen onder de aandacht gebracht te worden.
- De verschillende wijkaccommodaties en dorpshuizen moeten in staat worden gesteld maximaal benut te worden voor sociale (niet-commerciële) doeleinden.
- Het stimuleren van buurtbeheer van parkjes, speeltuinen, hangplekken, groenvoorzieningen en uitleenpunten voor sport en spel. In alle woonwijken moet voldoende goed ingerichte en veilige speelruimte aanwezig zijn. Wijken als Asenray, Donderberg, Leeuwen, Sterrenberg en het Vrijveld krijgen daarbij prioriteit. Speelruimtes moeten goed afgeschermd worden van langs liggende wegen.
- Het ontstaan van 'enge plekken', zowel binnen als buiten de bebouwde kom, moet voorkomen worden. Voldoende straatverlichting, een open aanplant van en voldoende onderhoud van openbaar groen kunnen daar positief aan bijdragen.

D) KUNST EN CULTUUR

Trends en ontwikkelingen

Onder kunst verstaan we een heel breed scala van activiteiten, uitingen en verworvenheden. Van theater tot symfonieorkesten, van beeldende kunst tot dansgezelschappen en koren, musea, toneel etcetera.

In veel gemeenten wordt op dit moment het kunstbeleid in handen gelegd van commissies van deskundigen. Zij zien de openbare ruimte al snel als een uitbreiding van de tentoonstellingsruimte die zij tot hun beschikking hebben. Zo wordt de openbare ruimte vaak een expositieruimte voor vernieuwende en experimentele kunst, waar de doorsnee burger weinig mee heeft. Het is jammer dat de kunstwereld weinig waardering lijkt te hebben voor traditionele en ambachtelijke kunst.

De visie van CU Roermond

Cultuur manifesteert zich op tal van manieren in onze samenleving. Kunst, musea, muziek, toneel e.d. zijn in onze samenleving niet weg te denken. Limburg kent een rijke traditie op het gebied van harmonieën en koren.

Bovendien mogen we trots zijn op het culturele erfgoed in de vorm van gebouwen, stadsgezichten en cultuurlandschappen. Roermond heeft in de persoon van Pierre Cuypers een befaamde architect voortgebracht. Op 1 december 2009 is de officiële start van de bouw van het Cuypershuis in Roermond. Roermond is de tweede monumentenstad van Limburg. Maar Roermond loopt het risico – en daarin vallen we de mening van de Stichting Ruimte bij – te veranderen van een monumentale stad in een stad met monumenten. Het fraaie (beschermd!) stadsgezicht van Roermond dreigt steeds meer te worden aangetast door hoogbouw op ongelukkige plaatsen, zoals de Natalinitoren pal naast de Christoffelkathedraal.

Cultuur is van groot belang voor de samenhang in de stad. Bibliotheken en buurthuizen (verenigingsleven!) moeten gestimuleerd en beschermd worden. CU Roermond is van mening dat de overheid in de voorwaardenscheppende sfeer een taak heeft. Telkens dient kritisch de vraag gesteld te worden of een gemeente ook professionele cultuur (in gebouw en accommodatie) moet ondersteunen.

Kunst. CU Roermond staat op het standpunt dat kunstenaars het leven kunnen verrijken door hun benadering van wat er om ons heen gebeurt. Zij kunnen onze ogen openen voor zowel het goede en het mooie alsook voor het bedreigende en het lijden. Ze hebben de mogelijkheid om de aandacht voor de geschiedenis levend te houden. Tevens hebben zij als taak om ons onze identiteit voor te houden, zodat we meer bij de maatschappij betrokken zijn.

Concrete uitwerking

- Een goed gesorteerde bibliotheek voor jong en oud mag in onze gemeente niet ontbreken. Voor alle wijken en kernen is een goede bibliotheekvoorziening van groot belang. Hiervoor kan de bibliobus weer in het leven worden geroepen.
- Het beschikbaar stellen van openbare gebouwen voor kunstenaars uit de eigen gemeente die vallen onder de Wet inkomensvoorziening kunstenaars, de WIK-regeling.
- CU Roermond pleit ervoor dat monumentenzorg en archeologie worden losgekoppeld van de portefeuille Economische Zaken en worden overgeheveld naar Cultuur, in verband met vaak strijdige belangen en met het oog op een evenwichtige en publieke belangenafweging waar het gaat om projecten met grote gevolgen voor bestaande archeologische, cultuurhistorische en landschappelijke waarden.
- Het ECI-complex wordt gerealiseerd met veel gemeenschapsgeld en is dus van ons allemaal. Laat de gemeente Roermond er voor zorgen dat ook een grote en diverse groep aan mensen hier in de toekomst van kan profiteren. Bekeken moet worden of er niet meer financiering vanuit bedrijfsleven mogelijk is. CU Roermond bepleit een onafhankelijke inschatting van kosten en risico's.

2. Roermond duurzaam

CU Roermond heeft duurzaamheid hoog in haar vaandel staan. Als mensen hebben we niet alleen verantwoordelijkheid voor elkaar, maar evengoed voor onze omgeving. Ook dat is christelijk-sociaal. Wij willen als goede rentmeesters op een verantwoordelijke en dus duurzame manier omgaan met de schepping. Dat bepaalt onze keuzes op terreinen als natuur, energie en klimaat, maar ook op het gebied van afval, mobiliteit en bebouwing.

Wij zijn beheerders van Gods schepping, niet de verbruikers ervan. Hoewel veel milieu- en klimaatbeleid op Europees, of zelfs op wereldniveau gemaakt wordt, kan ook de gemeente een bijdrage leveren. Allereerst via haar voorbeeldfunctie. Sommige gemeenten zijn al 'millenniumgemeente' of hebben ambitieuze plannen om in het volgende decennium 'klimaatneutraal' te zijn. De gemeente kan haar gebouwen energiezuinig maken, groene stroom en gas inkopen of in de kantine duurzaam geproduceerde producten aanbieden. Daarnaast kan de gemeente lokale klimaatinitiatieven ondersteunen, zoals het benutten van aardwarmte en het bevorderen van energiebesparing bij het bedrijfsleven en het midden- en kleinbedrijf.

Verduurzaming is niet gemakkelijk, maar wel noodzakelijk. Soms is het lastig draagvlak te vinden. Niemand wil een kolencentrale in de achtertuin, maar vaak ook geen windmolen. Soms is het financieel moeilijk, maar duurzaamheid mag geen sluitpost zijn op de begroting. Het is de taak van de gemeentelijke overheid zulke belangenafwegingen te maken. Niets doen is geen optie meer.

De verschillende belangen zoals groen, water, wonen, en wegen overvragen de beschikbare ruimte. Het wordt steeds belangrijker dat de overheid duidelijke ruimtelijke keuzes maakt. De belangen van bestaande en nieuwe ruimtevragers moeten goed worden afgewogen. De overheid moet daar zijn werkwijze op aanpassen. Integraal en gebiedsgericht werken zal opgezet en uitgebouwd moeten worden. De overheid heeft daarbij niet meer alle kaarten in handen, maar treedt vaak op als overlegpartner of als regisseur in het speelveld met andere partijen.

Samenwerking vraagt om overleg met velerlei betrokkenen, zoals mede-overheden, grondeigenaren en belangenorganisaties. Dat vergt veel tijd. Maar door belanghebbenden in het voortraject goed te betrekken, kunnen vaak bezwaren later in het proces worden ondervangen. De nadruk moet liggen op participatie, om langdurige (en kostbare) juridische procedures te voorkomen. Dit sluit aan bij de nieuwe Wet ruimtelijke ordening, waar het accent ligt op overleg vooraf in plaats van toetsing achteraf.

Samenwerken kan ook heel goed in het beheer van de openbare ruimte. In projecten als 'Schoon, heel en veilig' werken gemeente, politie, woningcorporaties en maatschappelijke organisaties samen aan een leefbare samenleving.

In de volgende paragrafen vertellen we u graag over onze standpunten op het gebied van ruimtelijke ordening, wonen, groen, natuur, mobiliteit en dergelijke.

DUURZAAM RUIMTEGEBRUIK

Trends en ontwikkelingen

Ruimte is een schaars goed. De verschillende belangen zoals groen, water, landbouw, industrie, wonen en wegen overvragen de beschikbare ruimte en strijden om een plekje op de Nederlandse kaart. De druk is niet overal even groot. Toch is het goed om na te denken over het ruimtevraagstuk. Nederland zal zich blijven ontwikkelen. Keuzes die we nú maken, zijn bepalend voor de leefomgeving van toekomstige generaties. Het gaat om een evenwichtige keuze tussen ecologie en

economie. Met de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro, op 1 juli 2008 in werking getreden) is het primaat bij gemeenten komen te liggen: decentraal wat kan, centraal wat moet. Het accent ligt nu op overleg met betrokkenen vooraf in plaats van toetsing achteraf. Gemeenten moeten hun regierol in het ruimtelijke orderingsbeleid oppakken. Op die manier kunnen zij vanuit de lokale samenleving sturing geven aan het ruimtevraagstuk, zowel kwantitatief als kwalitatief.

Op 12 november 2009 heeft de gemeenteraad van Roermond de motie 'Roermond de Groenste Stad' van GroenLinks aangenomen waarin B&W wordt opgeroepen de gemeentelijke structuurvisie te updaten met "groencorridors" in en om de stad en in de begroting van 2011 het opstellen van een uitvoeringsplan mee te nemen.

De visie van CU Roermond

CU Roermond vraagt aandacht voor de kwaliteit van onze leefomgeving. Lange tijd ging het bij ruimtelijke ontwikkelingen vooral om kwantiteit en dat was ook nodig: er moest gebouwd worden om tegemoet te komen aan de vraag naar onder andere huisvesting en bedrijventerreinen. De recente economische en demografische ontwikkelingen geven echter ruimte om te investeren in kwaliteit

- door te kiezen voor zoveel mogelijk behoud van het groene buitengebied. Daarom wil CU Roermond investeren in binnenstedelijk bouwen en zijn we voorstander van meervoudig ruimtegebruik. Uitbreiding is in principe niet aan de orde zolang inbreidingslocaties beschikbaar zijn.
- door de verrommeling en lichtvervuiling van het buitengebied tegen te gaan. CU Roermond pleit voor landschapontwikkelingsplannen en landschapsfondsen en een terughoudend beleid ten aanzien van verlichte reclameborden langs hoofdwegen. Ook zijn we een warm voorstander van herstructurering van bedrijventerreinen en clustering in regionale terreinen.
- door extra aandacht te geven aan de openbare ruimte, aan duurzaam bouwen en levensloopbestendig wonen.
- door te bouwen voor de vraag. Het huisvestingsbeleid van de gemeente moet gericht zijn op verschillende doelgroepen. In het bijzonder noemen we de één-persoons-huishoudens (jongeren, alleengaanden, ouderen), een groep die de komende jaren flink zal toenemen.

Concrete uitwerking

- CU Roermond bepleit een zuinig omgaan met de natuur- en landschapswaarden in zowel bebouwde kom als buitengebied. In het buitengebied is ons inziens geen ruimte meer voor nog meer bedrijventerrein en woningbouw. De A73 is een harde grens die een logische afsluiting vormt van het stedelijk gebied en moet dat blijven. Aantasting van de Ecologische Hoofdstructuur in het buitengebied van Swalmen en in Roermond-Oost en –Zuid voor genoemde functies zijn wat ons betreft niet bespreekbaar. Ook de landbouw dient tegen oprukkende verstedelijking te worden beschermd. Daarom zijn wij ook niet voor een andere industriële invulling van het gebied de Meer bij Herkenbosch, nu EDCO haar plannen voor vestiging in dit gebied heeft ingetrokken. Het betreffende gebied hoort wat ons betreft bij de gemeente Roerdalen¹.
- Qua woningbouw vragen we uitdrukkelijk aandacht voor binnenstedelijk bouwen in plaats van het aanspreken van de schaarse buitenruimte. Gebieden met bestaande hoge en landschappelijke natuurwaarden komen wel als laatste of liever helemaal niet in aanmerking voor stadsuitbreiding, bijvoorbeeld het gebied Stadsweide langs de Maas.
- De gemeente dient bij verplichting tot natuurcompensatie ingevolge stedelijke uitbreiding een regierol op zich te nemen om ervoor te zorgen dat er geen versnippering ontstaat, maar integendeel bereikt wordt dat robuuste ecologische structuren ontstaan.
- Bestaande bedrijfsterreinen dienen ook beter landschappelijk te worden ingepast door aanplant van transparant groen. Kap van bomen voor uitbreiding of infrastructuur dient binnen de gemeentegrenzen te worden gecompenseerd. Ook binnen de bebouwde kom dient het groene karakter te blijven beschermd en nadrukkelijk te worden versterkt, door meer bomen te planten langs wegen en in wijken.
- Wij staan volledig achter het ecologisch groenbeheer in de vorm van begrazing door schaapkuddes van brede groenstroken langs verkeersaders door de stad en in de groenblauwe lint door de stad, gevormd door de Maasnielderbeek met haar vijvers. In deze

¹ December 2009 heeft Provinciale Staten van Limburg besloten dat het gebied De Meer begin 2010 officieel de status van landbouw- en natuurgebied terugkrijgt. Hiermee is dit punt ten tijde van de gemeentelijke verkiezingen in feite gedateerd.

'ecologische corridor' leven onder meer dassen, een streng beschermde diersoort. De gemeente moet ervoor zorgdragen dat er goede verbindingen blijven bestaan tussen natuur binnen en buiten de bebouwde kom, zodat het voortbestaan van beschermde soorten binnen de stad niet in gevaar komt.

- Ecologisch groenbeheer door bijvoorbeeld begrazing zien wij tevens als een goede stap in de richting om burgers in de stad meer in contact te brengen met het platteland en het boerenleven. In dit kader bepleiten wij ook de komst van een kinderboerderij en de oprichting van een milieu educatief centrum, waarvoor de ruimte tussen de wijk Donderberg en de A73 ons inziens zeer geschikt is. Woningbouw daar ter plaatse wijzen wij af, onder meer vanwege de fijnstof-problematiek in de directe omgeving van de snelweg.
- Bij nieuwbouwprojecten moeten bestaande natuur- en landschappelijke waarden, ook binnen de bebouwde kom, gerespecteerd worden. Waardevolle, oude bomen dienen bijvoorbeeld geïntegreerd te worden in het stedenbouwkundig ontwerp.
- Regenwater van daken hoort niet in het riool thuis. Gemeente en waterschap onderkennen dit en er worden subsidies in het vooruitzicht gesteld om water te infiltreren. De gemeente moet ons inziens hierin niet alleen bij nieuwbouw, maar ook bij bestaande bouw het voortouw nemen en door goede communicatie de afkoppelbereidheid bij particulieren stimuleren.
- Lichtvervuiling van de nachtelijke hemel moet worden tegengegaan. De gemeente mag geen vergunningen afgeven voor permanent verlichte reclameborden. Verlichting van reclameborden dient na 11 uur 's avonds uit te gaan.

VERKEER EN MOBILITEIT

Trends en ontwikkelingen

De overheid heeft ten aanzien van het openbaar vervoer forse groeidoelstellingen; voor de trein 5% per jaar. Nieuwe systemen zoals Stedenbaan en Light Rail bieden bijzondere kansen voor een duurzame verstedelijking gebaseerd op een hechtere band tussen mobiliteit en ruimtelijke ontwikkeling. Verder krijgt ketenmobiliteit² steeds meer aandacht. De OV-fiets speelt hier een grote rol bij.

Voor doelgroepen (meestal jongeren en senioren) wordt het openbaar vervoer goedkoper. Steeds vaker worden ter bevordering van het OV vrij liggende busbanen en transferia aan de grens van de steden aangelegd.

Het scheiden van verkeersstromen (bijvoorbeeld auto's en fietsen) vindt steeds meer ingang.

In planologische ontwikkelingen wordt steeds meer rekening gehouden met de toenemende vraag aan mobiliteit door alle groepen in de samenleving.

De mobiliteitsvisies van overheden worden steeds beter op elkaar afgestemd en maatschappelijke organisaties zien steeds meer hun verantwoordelijkheid om wezenlijke bijdragen te leveren.

Voor de uitstoot van CO₂ worden er door de Europese Unie steeds strakkere normen geformuleerd. Op het gebied van veiligheid worden de eisen die gesteld worden aan voertuigen op een steeds hoger niveau gebracht en anderzijds worden er maatregelen getroffen om de verkeersveiligheid op straat te verhogen.

² Ketenmobiliteit gaat over de verplaatsingen die worden gemaakt in verschillende netwerken. Elke verplaatsing begint te voet, om vervolgens verder te gaan met de fiets, auto of openbaar vervoer, eventueel over te stappen, en dan uiteindelijk de laatste meters weer te voet af te leggen naar de bestemming. Deze losse stukjes vervoerswijze sluiten als een 'keten' op elkaar aan.

De visie van CU Roermond

De overheid moet zorgen voor een goed niveau van infrastructuur voor wonen, arbeid, verkeer en telecommunicatie, zodat burgers economische, sociale en culturele activiteiten kunnen ontplooiën en bedrijven hun werk kunnen doen.

CU Roermond laat zich leiden door drie criteria: veiligheid (o.a. verkeersveiligheid), milieu (bescherming van Gods schepping: mensen, dieren, groen) en leefbaarheid (lawaai, CO₂, hoeveelheid groen, etc.).

Ruimtelijk beleid legt veelal de basis voor het mobiliteitsbeleid. Hoe integraler deze twee beleidsterreinen benaderd worden, hoe beter. Dit vergt een langetermijnvisie.

Mobiliteit is zowel een groot goed als een probleem (vervuiling, lawaai e.d.). Het is zaak een goede balans te vinden en de (auto)mobiliteitsstromen te beheersen.

Concrete uitwerking

- Door de komst van de A73 en de verbreding van de N280-oost is het aantal verkeersbewegingen rond Roermond enorm toegenomen. Volgens Marc Bauwens, General manager van het DOC, zal door magneetwerking van het DOC binnen drie tot vier jaar de verkeersintensiteit in en om Roermond met nog eens 20% toenemen, met name vanuit het zuiden, uit de regio Luik. Wij achten het een goede ontwikkeling dat de gemeente plannen heeft de verkeersafwikkeling nabij het DOC te verbeteren, maar pleiten er ook voor de verkeersstromen naar de stad in te dammen door de aanleg van een transferium nabij de A73.
- Voor CU Roermond heeft het stimuleren van openbaar vervoer een hoge prioriteit. Wijken en dorpen moeten goed bereikbaar blijven door voldoende, frequente busvoorzieningen. Lege bussen tijdens stille uren overdag zijn niet goed voor het imago van het OV. Op die uren kunnen mensen, vooral ouderen, gratis van het OV gebruik maken.
- CU Roermond bepleit onderzoek, in samenspraak met de Provincie en Rijk (MIRT), naar een goede openbaar vervoersverbinding met Duitsland, bijvoorbeeld een Light Rail verbinding op langere termijn en goede busverbinding op korte termijn.
- Verder bepleiten wij, net als enkele andere partijen, onderzoek naar de mogelijkheden om, net als in grotere steden als Nijmegen, buiten het stadscentrum een logistiek knooppunt in te richten, waar de aanvoer van goederen voor de winkels in het centrum wordt gecentraliseerd. Vanaf dat punt gaat één vrachtauto de distributie in het centrum zelf verzorgen. Dat scheelt veel vrachtverkeer en verkeersbewegingen in het centrum.
- De gratis shopbus op zaterdagen en zondagen vinden wij een goed initiatief, maar mag geen oneigenlijke concurrentie vormen voor de reguliere aanbieders van openbaar vervoer. Daarom is deze bus alleen bedoeld voor ritten tussen station en Stadsrandzone c.a. en mogen onderweg geen bushaltes worden aangedaan.
- De keerzijde van het terugdringen van het autoverkeer in de stad is het stimuleren van een prettig fietsgebruik in de stad. In Roermond zijn nu drie bewaakte, gratis fietsstallingen met een totale capaciteit van 815 rijwielen: Steenen Trappen, Neerstraat 64 en Kloosterwandplein. Wij zijn blij met de toename in dergelijke voorzieningen in recente jaren, waardoor het gebruik van de fiets aantrekkelijker wordt gemaakt. CU Roermond schaarst zich dan ook achter het gemeentelijk fietsbeleid, waarin de gemeente Roermond zichzelf tot taak stelt in 2015 25% groei van het aantal fietskilometers ten opzichte van 2000 te bewerkstelligen. Wij zien hierbij de volgende verbeterpunten: verbeteren fietsroute vanuit station richting binnenstad, wegnemen barrières voor fietsers in de vorm van stoepranden (bijv. stationsplein), betere bereikbaarheid van de binnenstad voor fietsers (er worden steeds meer wandelzones ingericht), vrij liggend fietspad op de Venlose weg en realiseren van fietsverbinding tussen Maastrichterweg en Schöndeln.
- Verder bepleit CU Roermond koppeling van fietsbeleid met gezondheidsbeleid. De gemeente betreft de fiets niet alleen bij het verkeersbeleid, maar ook bij het klimaatbeleid, actieplannen voor betere luchtkwaliteit en maatregelen tegen overgewicht en bewegingsarmoede.
- Voor bezoekers investeert de gemeente in een systeem van leenfietsen, zoals de OV-fiets.
- De gemeente draagt er zorg voor dat ons mooie buitengebied goed ontsloten wordt door recreatieve fiets- en wandelroutes. Hierdoor wordt Roermond voor toeristen nog aantrekkelijker gemaakt.
- Ook zien wij graag dat schoolkinderen meer met de fiets bij school gebracht worden en stellen wij een ontmoedigingsbeleid voor ten aanzien van het per auto brengen van kinderen, met name door instellen van autovrije zones bij basisscholen. De veiligheid rond scholen wordt hierdoor sterk bevorderd.

- De gemeente stimuleert dat jongeren, ouderen en allochtonen blijven of gaan fietsen, bijvoorbeeld door het aanbieden van fietslessen van de Fietsschool van de Fietsersbond. De gemeente pakt fietsdiefstal integraal aan en gebruikt daarvoor het landelijke Plan van Aanpak dat door het Ministerie van BiZa samen met maatschappelijke partners is opgesteld.
- De gemeente stimuleert dat in elke wijk eenvoudige fietsreparaties gedaan kunnen worden en zorgt in reïntegratie- en scholingstrajecten voor opleidingen tot fietshersteller.
- De gemeente gaat bij nieuwbouw of herstructurering van wijken uit van het fietsverkeer en richt wijken fiets- en kindvriendelijk in.

3. Roermond ondernemend

Trends en ontwikkelingen

Bij het schrijven van dit programma zit Nederland in een stevige recessie. Hoe de economische ontwikkelingen in de komende jaren zullen zijn, valt onmogelijk te voorspellen. Naast bedreigingen zoals afnemende bedrijvigheid en toenemende werkloosheid, biedt deze situatie ook kansen om tot een duurzamere economie te komen.

De visie van CU Roermond

Er wordt voortdurend gesproken over maatregelen die de duur en diepte van de crisis zo veel mogelijk moeten beperken. Het is opvallend dat daarbij vooral uitgegaan wordt van herstel van het oude. Het lijkt alsof we de opmerkingen van een jaar terug (het kapitalisme zou aan zichzelf ten onder zijn gegaan) weer vergeten zijn. In plaats van de oude systemen te lijmen zouden we voortvarend aan de slag moeten met een nieuw systeem – de economie van het genoeg. De pijlers van ons economische systeem, namelijk de homo economicus, marktwerking en multinationale bedrijven, zijn omvergeworpen. Juist daarom is het nu de tijd om het systeem in te richten op een manier die meer rekening houdt met alle aspecten van het leven, in plaats van alleen maar naar de euro's te kijken.

Neem als voorbeeld het bedrijfsleven. Eind 19e en begin 20e eeuw kwamen bedrijven als Shell, Unilever, Philips, Akzo Nobel en het huidige DSM op. Zij hadden kapitaal nodig om de technologische revolutie bij te kunnen benen. Deze technologische revolutie had als voordeel dat producten goedkoper werden en er een grotere variëteit aan (luxe)producten beschikbaar kwam. Het heeft onze samenleving voor een belangrijk deel gevormd.

De medaille van de technologische vooruitgang had echter ook een keerzijde: een te grote nadruk op kapitaal, persoonlijk winstbejag en het altijd maar meer willen bezitten. Dit leidde tot grote schandalen, fraude, onacceptabel hoge bonussen, een groter verschil tussen arm en rijk en uitputting van de schepping.

Stellen dat het kapitalistische systeem op een punt van transitie staat door de huidige financiële en economische crisis is echter te makkelijk. Het kapitalisme is net zo egoïstisch als de homo economicus en zal altijd inzetten op zijn eigen herstel.

De geschiedenis heeft het ons geleerd: al eerder werd het kapitalistische systeem in tijd van crisis gelijmd met wet- en regelgeving rondom "governance" en toezicht. Al eerder bleek dat het lijmen van het bestaande systeem niet leidt tot meer (immateriële) voorspoed en geluk. En ondanks dat staan we met zijn allen te wachten tot de beurskoersen weer boven de kritische grens komen, tot de macro-economische cijfers weer 5 procent groei laten zien. Want dan is de crisis voorbij, denken we. We zijn ons oude systeem aan het lijmen in plaats van dat we een nieuw systeem bouwen.

Juist daarom is het verbazingwekkend dat er op dit moment weinig meer te horen is over de principiële ommekeer van ons systeem. De ware crisis is immers niet financieel en economisch, maar moreel: we zijn verslaafd geraakt aan economische groei ten koste van alles. En juist om die reden is het zaak om op een dergelijke hervorming in te zetten.

In dat licht lijkt het ons goed als de discussie over de crisis en over het systeem waar wij momenteel in zitten zich verbreedt tot de onderwerpen leren, werken en ondernemen. Onder leren verstaan wij dan niet alleen het onderwijs, maar ook onze opvattingen over management en goed bestuur. Onder werken verstaan wij de integratie van werk en privéleven: de mens is méér dan een economisch wezen alleen. Met ondernemen bedoelen wij het creëren van waarde in brede zin. Hierbij is het midden- en kleinbedrijf onmisbaar vanwege zijn unieke plaats in de samenleving.

Op deze drie punten zou een paradigmashift plaats moeten vinden: van de zelfdestructieve kapitalistische economie naar de complementaire economie van het genoeg: van homo economicus, marktwerking en multinationals naar de mens in een context waarin werk, gezin en natuur in harmonie zijn.

Winstmaximalisatie ligt dan niet op het punt waar marginale opbrengsten en kosten gelijk zijn, maar op een punt van balans tussen mens, natuur en economie. In de economie van het genoeg zijn

arbeid, productie en zorg dan ook in evenwicht met elkaar in plaats van zaken die ten koste van elkaar gaan.

De zelfdestructieve kapitalistische economie zal zich naar alle waarschijnlijkheid net als in het verleden prima laten lijmen. Dat laten de verrezen bonussen in de bankensector ons wel zien. Als we willen dat ons systeem zich verbetert, zullen we daar zelf de nodige stappen in moeten zetten. Daar is moed voor nodig: we moeten het louter economisch gerichte systeem loslaten en naar een breder systeem van waardecreatie overstappen.

Toegespitst op Roermond

Er is niets teveel gezegd wanneer we stellen dat Roermond de afgelopen jaren stevig op de kaart is gezet als stad van ondernemers. Er is veel werk van gemaakt om de economie een flinke impuls te geven. Onlangs nog is Roermond gelauwerd als beste binnenstad 2009-2011 in de categorie middelgrote steden. Als CU Roermond gunnen we iedere ondernemer zijn succes en we zijn niet voor een rem op de ontwikkeling van de detailhandel. Integendeel, we zijn ingenomen met de zesde plaats die de gemeente Roermond inneemt op de ranglijst van de top 10 mkb-vriendelijke gemeenten van Nederland en zien graag dat deze positie behouden blijft.

Maar er is ons inziens sprake van een te eenzijdige nadruk op de economie en consumptie. Als CU Roermond zijn we ingenomen met iedere afname van werkloosheid in deze gemeente, omdat het hebben van werk een essentiële bijdrage levert aan het gevoel van eigenwaarde en het mensen de gelegenheid biedt hun van God geschonken talenten te ontplooien. Bovendien draagt werken bij aan het ontwikkelen van een positief zelfbeeld en is het een goed middel om een inkomen te verwerven waarmee voorzien kan worden in de eigen levensbehoeften en die van anderen. Maar het moet dan wel gaan om zinvolle vormen van werkgelegenheid. Indien werkgelegenheid alleen gericht is op het stimuleren van koopgedrag door consumenten, gaan we een verkeerde richting uit. Het ongebreidelde consumentisme heeft immers duidelijke keerzijden. Neem de armoede elders in de wereld. Deze wordt mede veroorzaakt door het (consumptie)gedrag van het rijke westen. Verder, in een tijd waarin we onszelf maar heel weinig hoeven te ontzeggen, doet zich het vreemde verschijnsel voor dat we steeds minder tevreden zijn. Elk genot vraagt om een nieuw genot. Elke kick vraagt om een nieuwe, heviger kick. We amuseren ons kapot schreef Neil Postman, we eten ons te barsten en we willen meer, groter en beter. We blijven op zoek naar meer en we vergeten te genieten van genoeg.

Kortom, met het imago van Roermond als koopstad nummer zoveel is CU Roermond niet onverdeeld gelukkig. Wij vinden het tijd om de bakens te verzetten en het net aan de andere zijde van het schip uit te werpen. Volgens de meeste wetenschappers verkeren we in het Westen in een situatie van materiële overontwikkeling. Langzaam maar zeker gaan we beseffen, dat de constante, hoge groeicijfers van onze productie en consumptie een bedreiging vormen voor 'moeder aarde' en misschien ook van onze eigen kinderen en kleinkinderen. Want de huidige expansie van productie in de wereld groeide zelfs zeventvoudig in de laatste veertig jaar tijd, terwijl het gebruik van fossiele energie in dezelfde periode vijf keer zo hoog werd. Omwille van de komende generaties en in het licht van de dreigende klimaatcrisis bepleiten wij een soberder levensstijl. Een meer sobere levensstijl betekent niet dat je wat inlevert, maar dat je je richt op wat werkelijk waarde heeft: vriendschap, gezondheid, ontspanning, vrede, eenvoudig eten en drinken, gastvrijheid en onderlinge verbondenheid.

Concrete uitwerking

- Een goede werkgelegenheid is van belang voor zowel de bedrijven als de gemeente en haar inwoners. Het belang om zoveel mogelijk mensen uit de uitkering te halen en te houden via het doen van zinvol werk is bijzonder groot. Het geld dat hiervoor beschikbaar is, moet efficiënt ingezet worden. Er is door samenwerking op dat terrein dus heel wat te winnen.
- CU Roermond vindt dat ook de gemeente een rol heeft in het stimuleren bij de bevolking van de bewustwording voor het bereiken van millenniumdoelstellingen.
- Er moet een balans zijn tussen welvaart en welzijn. Een mens leeft niet om alleen maar te werken. Mensen hebben bijvoorbeeld ook zorgtaken en moeten ook kunnen ontspannen en (uit)rusten. De samenleving zou haar collectieve rustmomenten moeten koesteren en verdedigen. Het is voor iedere burger goed om een vast moment in de week rust te hebben. Historisch gezien is dat in onze samenleving de zondag. CU Roermond is daarom ook geen voorstander is van een steeds ruimere openstelling voor winkels op zondag, maar bepleit een standstill-beleid voor de komende vier jaar. We willen geen 24-uurs economie.

- Door de koopzondagen wordt winkelpersoneel min of meer gedwongen ook op zondag beschikbaar te zijn. Dit sluit niet alleen gewetensbezwaarde christenen uit van participatie aan de detailhandel, maar legt ook een zware wissel op kerkelijk en verenigingsleven en sociale verbanden. Verder zijn wij beducht voor de gevolgen voor de kleine ondernemers, die juist bijdragen aan de charme van Roermond als winkelstad. De druk vanuit de City vereniging op winkeliers om op koopzondagen hun winkel open te doen, zal bij verdere liberalisering van het openstellingsbeleid alleen maar toenemen. Vergelijk de situatie in winkelcentrum Alexandrium te Rotterdam, waar met boetes wordt bedreigd voor ondernemers die niet meedoen met zondagopenstelling (krantenbericht 18-12-2009). Wij vinden dat werknemers en kleine zelfstandigen recht hebben op een gezamenlijke vrije dag.
- De gemeente bestrijdt de toenemende leegstand in Swalmen en de historische binnenstad van Roermond, door bijvoorbeeld het scheppen van een aantrekkelijker vestigingsklimaat voor de kleinere winkeliers. Ook propageert ze het wonen boven winkels zodat er weer een levendige binnenstad ontstaat.
- CU Roermond vindt dat de inrichting en ontwikkeling van winkels in de diverse wijken en kernen zodanig moet plaatsvinden dat de bewoners graag van de plaatselijke voorzieningen gebruik maken. Dit betekent onder meer het zorgen voor fietsenstallingen en goede parkeervoorzieningen. Het Keurmerk Veilig Ondernemen dient te worden gestimuleerd. CU Roermond is voor een modernisering van het winkelcentrum Donderberg op korte termijn.
- CU Roermond vindt het belangrijk dat er voor de ondernemers binnen de gemeentegrenzen een gunstig klimaat heerst. De rol van de gemeente kan worden samengevat als voorwaardenscheppend, faciliterend, initiërend en regulerend. Concreet betekent dit onder andere: het zorgen voor voldoende vestigingsmogelijkheden voor bedrijven, het zorg dragen voor een goede informatievoorziening en dienstverlening aan bedrijven en het stimuleren van startende ondernemers. Hierbij hoort ook fysieke en digitale bereikbaarheid van de locatie. Infrastructuur zonder files en de beschikbaarheid van een breedband internetaansluiting zijn belangrijke trekkers van bedrijven geworden.
- CU Roermond bepleit het scheppen en benutten van kansen voor lokale samenwerking tussen onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven, om een betere aansluiting op de arbeidsmarkt tot stand te brengen.
- CU Roermond bepleit continuering van de aandacht voor het belang van het Midden- en Kleinbedrijf. Zie ook de motie van ChristenUnie senator Remmelt de Boer, die onlangs door de Eerste Kamer is aangenomen. Het MKB levert immers een enorme bijdrage aan onze economie. We zien dan ook graag dat jongeren die hun opleiding nog volgen of daar net klaar mee zijn, starten als ondernemer. De gemeente kan o.i. hierin faciliteren op de volgende wijzen:
- De gemeente zou een ondernemersloket of servicepunt bedrijven kunnen inrichten waar startende ondernemers met al hun vragen terecht kunnen, bijvoorbeeld over benodigde vergunningen.
- Bedrijfshuisvesting voor startende ondernemers. Voor startende ondernemers is het vaak een groot probleem geschikte en betaalbare bedrijfsruimte te vinden. De gemeente ondersteunt het realiseren van kleinschalige bedrijfshuisvesting in bijvoorbeeld een bedrijfsverzamelgebouw.
- De gemeente zou ook startende ondernemers mogelijkheden moeten bieden om vanuit een uitkerings- of (dreigende) werkloosheidssituatie een bedrijf te starten. Zij kan helpen de beginperiode te overbruggen, eventuele investeringen en begeleiding onder voorwaarden te financieren. De gemeente kan, eventueel in samenwerking met omliggende gemeenten, coaching voor beginnende zakenmensen faciliteren in de vorm van professionele hulp en begeleiding.
- De gemeente dient initiatieven als het opzetten van een starterscafé te ondersteunen, bedoeld om de ondernemers met elkaar in contact te laten komen.

4. Speerpunten CU Roermond

CU Roermond heeft bij de gemeenteraadsverkiezingen een aantal speerpunten.

De kern van ons verhaal is:

ROERMOND SOCIAAL

- De gemeente Roermond zet in op armoedebestrijding en sociale activering via werk. We willen geen mensen buiten de samenleving plaatsen en 'opgeven' door hen afhankelijk te laten zijn van een uitkering. Voor wie dat onmogelijk is, is er een ruimhartig beleid.
- De gemeente Roermond biedt burgers de mogelijkheid om via wijk- en buurtbudgetten direct mee te praten en beslissen over de inrichting van de buurt.
- Verplichten van woningbouwverenigingen om voldoende en betaalbare woonruimte voor alleenstaanden, jongeren, starters en senioren te bouwen. In de op te stellen regionale woonvisie is uitdrukkelijk aandacht voor duurzaam bouwen en levensloopbestendigheid van woningen en/of wijken.
- De gemeente dient een hoge prioriteit toe te kennen aan het Centrum voor Jeugd en Gezin.

ROERMOND DUURZAAM

- Wij achten het een goede ontwikkeling dat de gemeente plannen heeft de verkeersafwikkeling nabij het DOC te verbeteren, maar pleiten er ook voor de verkeersstromen naar de stad in te dammen door de aanleg van een transferium nabij de A73. Verder bepleiten wij onderzoek, in samenspraak met de Provincie, naar een goede openbaar vervoersverbinding met Duitsland.
- De gemeente Roermond heeft binnen haar grenzen voorlopig voldoende mogelijkheden voor nieuwe bedrijven en woningbouw. In Roermond-oost worden ten oosten van de A73 geen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen toegestaan.
- CU Roermond is voor het stimuleren van een prettig fietsgebruik in de stad. Wij scharen ons achter het gemeentelijk fietsbeleid, waarin de gemeente Roermond zichzelf tot taak stelt in 2015 25% groei van het aantal fietskilometers ten opzichte van 2000 te bewerkstelligen. Wij zien hierbij de

volgende verbeterpunten: verbeteren fietsroute vanuit station richting binnenstad, wegnemen barrières voor fietsers in de vorm van stoepranden (bijv. stationsplein), betere bereikbaarheid van de binnenstad voor fietsers, vrij liggend fietspad op de Venlose weg en realiseren van fietsverbinding tussen Maastrichterweg en Schöndeln.

- Verder bepleit CU Roermond koppeling van fietsbeleid met gezondheidsbeleid. De gemeente betreft de fiets niet alleen bij het verkeersbeleid, maar ook bij het klimaatbeleid, actieplannen voor betere luchtkwaliteit en maatregelen tegen overgewicht en bewegingsarmoede. Voor bezoekers investeert de gemeente in een systeem van leenfietsen, zoals de OV-fiets.

ROERMOND ONDERNEMEND

- De gemeente Roermond biedt faciliteiten voor startende ondernemers, zoals bedrijfshuisvesting en financiële hulp bij de overbrugging van de beginperiode.
- De gemeente bestrijdt de toenemende leegstand in Swalmen en de historische binnenstad van Roermond, door bijvoorbeeld het scheppen van een aantrekkelijker vestigingsklimaat voor de kleinere winkeliers. Ook propageert ze het wonen boven winkels zodat er weer een levendige binnenstad ontstaat.

5. Kandidatenlijst

Nr	Naam	Wijk	Buurt
1	Ferdinand Fahner	Donderberg/Roosendael	Kastelenbuurt
2	Barbara Heijnen	Maasniel	Tegelarijveld
3	Claudia van Veluw	Roermond-Zuid	Kapel/Muggenbroek
4	Ingeborg de Wolff-Klapwijk	Maasniel	Kern Maasniel
5	Henk Feddes	Donderberg/Hoogvonderen	Hoogvonderen
6	Heleen Haarmans-Smits	Donderberg/Hoogvonderen	Sterrenberg
7	Rodora Enriquez	Donderberg/Roosendael	Kastelenbuurt
8	Sara de Leau-Leguijt	Donderberg/Hoogvonderen	Hoogvonderen
9	Albert te Velde	Roermond-Oost	Roermondse Veld